

DAGERAAD van de energietransitie

Met de vorming van unieke Energy Hubs lijkt NAM onshore een duurzame U-turn te hebben ingezet. Hier gloort concreet de energietransitie én een nieuwe identiteit voor NAM. Het kantelpunt: Emmen.

TEKST ANDRÉ VANHAELEN BEELD JOHN WELLING

“Het moet voelbaar zijn voor NAM’ers dat we een andere weg inslaan”, zegt René Jansen, Business Opportunity Manager bij NAM. Jansen is een van de drijvende krachten achter de vorming van de Energy Hubs (vrij vertaald: ‘knooppunten van energie’/red). Een megaoperatie die tot doel heeft onshore locaties te transformeren tot werkterreinen voor de energietransitie en die een bliksemstart beleefd in Emmen. “We merken dat NAM hier met veel overtuiging op inzet”, aldus wethouder in Emmen Guido Rink, voor onder meer Verduurzaming & Energiebeleid Bedrijfsleven. Volgens de wethouder is het essentieel dat de Energy Hub in Emmen - hier GZI Next genoemd - slaagt. “Samen nemen wij onze verantwoordelijkheid, we gaan dit realiseren.” Het zijn niet alleen NAM en de gemeente Emmen die de plannen oppakken; een consortium van invloedrijke bedrijven, overheden en (energie)partijen maakt GZI Next waar. En, bewoners denken ook mee.

Inspiratiebezoek

Veel NAM-collega’s, omwonenden en energie-professionals brachten al een inspiratiebezoek aan de locatie in Emmen, die er tegenwoordig nogal ‘gestript’ bij ligt. Afgelopen maanden is op een duurzame manier ruimte gemaakt voor nieuw perspectief. Jansen: “Allerlei materialen zijn verkocht, geschonken of hergebruikt. Staal en beton gerecycled, hele generatoren verplaatst en ook omwonenden vonden iets van hun gading.

“Ik ben heel enthousiast over het concept van Energy Hubs. Dit kan een domino-effect hebben.”

Eén bezoeker nam een oud hok mee. Dat doet nu dienst als fietsenstalling. “Eerst zal er een zonnepark verschijnen op Energy Hub GZI Next. Maar de deur staat ook open voor waterstofproductie, andere gasproducten en tal van duurzame innovaties. Jansen: “Momenteel is de energietransitie in Nederland versnipperd. Veel initiatieven liggen stil en het grid van netbeheerder Enexis raakt vol.

Wethouder Guido Rink (r) en Business Opportunity Manager René Jansen.

Maar zélf energithema’s integreren en een waterstofelektrolyser erbij plaatsen, dát kan wel.” Dus zoekt GZI Next vanuit bestaande infrastructuur naar (onder meer) integratie met het naastgelegen EMMTEC Industry & Businesspark, dat snakt naar een alternatief voor hoog calorisch aardgas. En tevens naar aansluiting met de A37 Zonneroute, een prestigieus zonne-energieproject.

Co-creatie

Per NAM-locatie verschillen de mogelijkheden. Voor de regio Roswinkel lijkt waterstof interessant, Gasselternijveen en Ter Apel krijgen wellicht biogas en voor Assen gelden weer andere perspectieven. Toch is GZI Next ook hiervoor leerzaam. Rink: “NAM was altijd monopolist en leert nu intensief samenwerken - co-creatie. We zoeken oplossingen voor belemmeringen vanuit de mijnbouw-wet en buigen ons over een waterstofvergunning. Vooral in de communicatie zit een leercurve.” Technische uitdagingen blijken vooralsnog relatief snel te overwinnen, geeft Jansen aan. Jansen en Rink merken bovendien hoe nuttig het is dat het consortium invloed heeft in politiek Den Haag. Eind juni stuurde minister Wiebes van Economische Zaken en Klimaat een kamerbrief waarin GZI Next uitgebreid aan bod kwam. Dat voedt het vertrouwen in een goede afloop. Rink: “Ik ben heel enthousiast over het concept van Energy Hubs. Dit kan een domino-effect hebben. En Emmen wil graag voorloper zijn in de energietransitie.”

Souvenirs

Een bepalende periode dus. En dat vraag om... ‘souvenirs’. Daarom houdt Jansen enkele nostalgische voorwerpen van GZI Emmen achter de hand, zoals oude drukmeters (zie foto). “Kijk, hier ging het aardgas doorheen en hier lees je de druk af. Wellicht leuk om ooit als basis te gebruiken voor relatiegeschenken aan betrokkenen.” Vormen die hubs dan daadwerkelijk een historisch kantelpunt? Wethouder Rink: “Nou, hier staat wel iets te gebeuren. Drenthe startte ooit met turf, om zich vervolgens te richten op olie en daarna op aardgas. Nu volgt een vierde stap: ‘Drenthe 4.0’. We nemen onze verantwoordelijkheid, zo wordt dat binnen het consortium ook beleefd.” Jansen beaamt: “Andere gemeentes zijn een beetje jaloers aan het worden. En dat is goed. We willen NAM-collega’s én burgers laten zien dat een nieuwe periode aanbreekt, gericht op nieuwe energie. En bovendien commercieel aantrekkelijk. Bij NAM zoeken we naar een andere identiteit. Onze ervaringen met Energy Hubs zullen dat proces versnellen.” ■